

ถ้ารู้จริง

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่)

ต.หนองกกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ขออนุญาตแทรก”

กราบนมัสการหลวงพ่อบอก ลูกขออนุญาตไปวัดไปเยี่ยมได้ไหมเจ้าคะ กราบ
ขอบพระคุณ

ตอบ : เขาเขียนมา เรียบอก ไม่ได้ ไม่ควร

“กราบขออนุญาตไปวัดไปเยี่ยมได้ไหมคะ”

ไม่ได้นะ เพราะว่าวัดมันมีเยอะ วัดมีทั่วประเทศไทย แล้วก็แสวงหาอยู่แล้วไปวัดที่ดี
งามแล้วกัน เพราะว่ามันยึดเยื่อมานาน จบไปแล้ว ไม่ได้ ไม่ต้องมา ไปหาวัดที่มันสะดวก วัด
ที่มันพอใจพอ จบ

นี่เราเข้าเรื่องของเราแล้ว

ถาม : เรื่อง “นิพพานแล้วไปไหน”

หลังจากที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์ได้ละสังขารแล้วไปไหน
คะ

ตอบ : จะไปไหน ถ้าไปไหนก็ต้องไปถามพระอรหันต์ พระอรหันต์ได้เอตทัคคะเป็นผู้เลิศ
ในทางรู้อารยะจิต ถ้าพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระอรหันต์
ทั้งหมดถามว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่นิพพานแล้วหรือ

พระอรหันต์บอกว่ายัง พระอรหันต์บอกว่ายังนะ ตอนนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้ากำลังเข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน อากาสนัญญาตนะ วิญญาณัญญ

จายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวส์ัญญานาสัญญายตนะ ถอยไปถอยกลับ แล้วมานิพพานเอา
ระหว่างรูปฌาน อรูปฌาน

นั่นพระอนุรุทธะตามกำหนดรู้ตลอดเวลา ถ้าจะถามต้องถามพระอนุรุทธะ

“องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ทั้งหลายละสังขารแล้วไปไหน”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว พระอนุรุทธะก็ปรินิพพานไป
แล้ว แล้วถามนี่ใครจะตอบล่ะ ถ้าไปถามแล้วมันอยู่ที่วุฒิภาวะของคน วุฒิภาวะของคนอ่อน
ด้อยก็พูดไปตามความเห็นของตน ถ้าเป็นทฤษฎีก็ว่าตามทฤษฎีนั้น แล้วผู้ที่รู้จริงจบ ถ้ารู้จริง
แล้วมันจบแล้ว ถ้ารู้ไม่จริงมีปัญหาไปทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น คำว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ละสังขารแล้ว” นี้พูดถึง
ว่านิพพานแล้วไปไหน นิพพานแล้วไปไหน

นี่เป็นสิ่งที่สูงสุด สิ่งที่ปรารถนาของชาวพุทธเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
สร้างสมบุญญาธิการมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยก็ปรารถนาพระโพธิญาณ
ปรารถนาเป็นพระอรหันต์ ปรารถนาเป็นศาสดา ปรารถนาสิ้นสุดแห่งทุกข์ ที่นี่สิ้นสุดแห่ง
ทุกข์ พอสิ้นสุดแห่งทุกข์แล้วก็จบไป ถ้ารู้จริงแล้วมันจบ ถ้ารู้จริงนะ

ถ้ารู้ไม่จริง ทางทฤษฎีขึ้นมา เพราะเราไม่รู้ไม่จริง พอรู้ไม่จริงขึ้นมาเราก็ต้องแบบว่า
อยากจะวิเคราะห์วิจัย ว่าอย่างนั้นเถอะ ถ้าวิเคราะห์วิจัย ยิ่งวิเคราะห์วิจัยมันก็ยิ่งมีปัญหาไป
เรื่อย

ฉะนั้น สิ่งที่ว่านิพพานแล้วไปไหน

ถ้าเขารู้จริงแล้วจบ รู้จริงแล้วจบ ถ้ารู้จริงนะ ถ้ารู้ไม่จริงมีปัญหาเยอะแยะไปหมด

มีปัญหา หมายความว่า คนที่ความรู้แค่ทางอ้อมก็พูดได้แค่ทางอ้อม คนที่ความรู้มาก
น้อยแค่ไหนก็พูดได้แค่ความรู้ของตน ถ้าความรู้ของตน ความรู้ของตนนั้นนี่คือนิพพาน พอ
เดี๋ยวความรู้นั้นแตกขยายไปอีก โอ๊ย! นิพพานกุกข์ยับแล้ว นิพพานมันเพิ่มมากขึ้นแล้ว นิพพาน
ก็เลยมีปัญหาไปหมดเลย

นิพพานคือนิพพาน นิพพานก็คือจบ จบแล้ว รู้จริงแล้วจบ รู้จริงแล้วหนึ่งเงียบ รู้จริงเป็นความจริงอันหนึ่ง แล้วความจริงนี้ประเสริฐมาก ประเสริฐที่ไหน ประเสริฐในหัวใจของผู้ที่รู้จริงนั้น จบ

ถาม : เรื่อง “เพียงแค่นี้ก็สร้างโอกาสมหาศาล”

ตอบ : คำถามแต่ละคำถามมันถามมา คำถามที่แล้วมันก็เป็นคำถามแค่ความสงสัย ถ้าแค่ความสงสัยแล้ว

นิพพานแล้วไปไหน

นิพพานแล้วมีความสุขมาก นิพพานแล้วสิ้นสุดแห่งทุกข์ นิพพานแล้วเป็นธรรมชาติ นิพพานหลุดพ้นไปจากวิภวัญญะเป็นวิวิภวัญญะ เหนือโลกเหนือสงสาร เหนือสรรพสิ่งทั้งสิ้น นั่นถ้านิพพานแล้วไปไหน จบ

ไฉนบอกว่า “เพียงแค่นี้ก็สร้างโอกาสมหาศาล”

ถ้าเพียงแค่นี้แล้วก็สร้างโอกาสมหาศาล ก็สร้างโอกาสมหาศาลแล้วมันก็จบไป แต่คำถามเขียนมาสองสามหน้า สองสามหน้านี้เป็นเรื่องของชีวิตโลก เรื่องของความเป็นอยู่ เรื่องของการทำธุรกิจ มีปัญหามากมายเลย มีปัญหามากมายเลย

ถ้ามีปัญหามากมายมันก็เป็นปัญหาโลกใบ เวลาปัญหาโลก เวลาหลงตาทำนสอน เวลาประพฤติปฏิบัตินะ โลกกับธรรมๆ ถ้าโลกก็คือโลกนั้นแหละ แต่เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติก็มาจากโลก

เวลาเราเกิดมาเกิดจากพ่อจากแม่ใช่ไหม เวลาเราเกิดจากพ่อจากแม่ขึ้นมา นี่เราเกิดจากพ่อจากแม่ พ่อแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา เราเกิดมาเกิดเป็นโลกสมมุติ โลกสมมุติ ก็เกิดจากที่เรานี้แหละ

ถ้าที่เราแล้ว ถ้าเราขาดสติเราขาดปัญญา เราก็แสวงหากับทางโลก แสวงหาทางโลก มันก็มีบุญมีบาปนะ ถ้าคนมีบุญมีอำนาจวาสนาบารมีเขาทำสิ่งใดแล้วเขาประสบความสำเร็จของเขา คนที่ด้อยอำนาจวาสนาทำสิ่งใดก็ล้มลุกคลุกคลาน คนที่ขี้ทุกข์ขี้ยากทุกข์ยากจนตาย นี่เรื่องของโลก

แล้วเรื่องของโลก อยู่กับโลกแล้วก็บอกว่าเป็นความไม่เสมอภาค เกิดมาแล้ว ประชาธิปไตยต้องมีความเสมอภาค เกิดเป็นคนทำไมไม่เสมอภาค

เกิดเป็นคน คนเท่านั้นทั้งนั้นนะ แต่อำนาจวาสนาของคนไม่เหมือนกัน แล้วอำนาจวาสนาคนไม่เหมือนกันแล้วถ้าคนมีสติมีปัญญานะ เรื่องโลก เวลาเรื่องโลกมันก็เรื่องของโลกทั้งนั้นนะ เวลาประพฤติปฏิบัติเขาจะเอาความจริง ๆ ความจริงมันอยู่ที่ไหน

ความจริงทางโลก สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้มันเป็นสมมุติทั้งนั้นนะ สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์สิ่งนั้นเป็นอนัตตา

มันเป็นสิ่งอนิจจัง มันไม่มีอะไรคงที่ทั้งนั้นนะ มันแปรสภาพของมัน มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แล้วเราก็ไปหลงใหลกับมันแล้วก็พยายามจะทำให้มันเป็นสมบัติของเราๆ มันก็เลยเป็นความทุกข์ความยากใจ นี่เป็นเรื่องของโลก

แต่ถ้าเป็นเรื่องของธรรมละ ถ้าเป็นเรื่องของธรรมมันย้อนกลับมาที่ในหัวใจของเราที่เรื่องของธรรม ดุสิต พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลนะ พระสีวลีเป็นผู้มีลาภมาก พระอะไรจำชื่อไม่ได้ ที่ว่าเป็นพระอรหันต์เหมือนกันก็ทุกข์ขี้ยาก ขี้ทุกข์ขี้ยากคือฉันข้าวไม่เคยอ้มเลย นั่นนะ พระอรหันต์เหมือนกัน

เวลาเป็นพระอรหันต์มันเป็นที่หัวใจนี้ มันไม่ได้เป็นสิ่งที่วัดกันเรื่องวัตถุทางโลกนั้น พระอรหันต์ที่มีศักยภาพ พระสีวลีเป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์ที่มีฤทธิ์มีเดชก็พระอรหันต์ พระอรหันต์ที่มีปัญญาก็พระอรหันต์ พระอรหันต์ที่ว่าทางโลกนี้ขี้ทุกข์ขี้ยากนั้นก็พระอรหันต์เหมือนกัน คำว่า “พระอรหันต์” ธรรมเหนือโลก ๆ มันอยู่ในใจนี้ ถ้าอยู่ในใจนี้ เห็นไหม

ปัญหานี้มันเป็นปัญหาเรื่องโลก ๆ เขาบอกว่า เพียงแค่นี้ก็สร้างโอกาสมหาศาล ถ้าสร้างโอกาสมหาศาล เพียงแค่นี้ เขาว่าถ้าเวลาเขาใช้สติปัญญาของเขา พอจิตมันนิ่งแล้วมันเห็นใจ เห็นว่าไปกู้หนี้ยืมสินต่างๆ มาแล้วมันมีปัญหา นั่นนะแค่จิตนิ่งก็มีค่ามหาศาล

เวลามันเกิดปัญญามันเกิดปัญญาอย่างนี้ มันเกิดปัญญาอย่างนี้เหมือนกับทางโลกที่เราปฏิบัติกัน ปฏิบัติเพื่อเป็นการบรรเทาทุกข์ ถ้าบรรเทาทุกข์ เราให้คลายจากทุกข์ สิ่งที่มี

ทุกข์มียาก ธรรมโอสถเข้ามาชำระล้างทำให้จิตใจเราไม่ทุกข์ไม่ยากจนเกินไป นี่ปฏิบัติพอ เป็นพิธี ปฏิบัติพอเป็นทางโลกใจ

แต่เวลาถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราท่านจะประพฤติปฏิบัติจริงๆ เวลามาบวชเป็น พระ พอบวชเป็นพระเอาจริงเอาจัง อดมือกินมือ จะทุกข์จะยากขึ้นมาเรื่องนี้เป็นเรื่อง ปลีกย่อยเลย คนเรานะ ถ้ามีเป้าหมายว่าเราจะสิ้นสุดแห่งทุกข์ เราอยากจะพ้นจากกิเลสไป ใ้เรื่องสิ่งสภาวะแวดล้อมความเป็นอยู่นี้เป็นเรื่องด้อยๆ เลย เป็นเรื่องแค่อาศัยทั้งนั้นเลย

เพราะเราเกิดมา เราเกิดมาเพื่อค้นหาหัวใจของตน ถ้าหัวใจของตนนะ สิ่งที่มีนั้นจะเป็นความอุดมสมบูรณ์ เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านแสวงหาที่ปฏิบัตินะ ถ้าสิ่งใดที่มีนั้นอุดมสมบูรณ์เกินไปท่านคอยหลีกเลี่ยง คอยไปหาที่บ้านเล็กบ้านน้อยมีสองหลังสามหลังพอเพื่อ ประทับชีวิตเท่านั้นนะ

ถ้าเวลาประทับชีวิตเขาก็ทุกข์อยู่แล้ว เห็นไหม ส่วนใหญ่แล้วพวกนี้เป็นที่เถียงนา เป็นที่เขาไปเผาไร่เผานา มันไม่ใช่เป็นบ้านเรือนที่เขาอยู่อาศัย ความเป็นอยู่มันก็ไม่สมบูรณ์ ทั้งนั้นนะ

เขาเองเขาก็เพื่อมาพอดำรงชีพเพื่อมาเผาไร่เผานา มีพระมาอยู่อาศัยข้างๆ อีกองค์ สององค์อย่างนี้ เขาก็ต้องเจียดของเขาเพื่อมาใส่บาตรของเรา พอใส่บาตรของเรา ต่างคนต่างดำรงชีพ ถ้าวันไหนเขาลืม วันไหนเขาไม่อยู่ที่เถียงนาเขา ไปแล้วไม่เจอใคร วันนั้นก็อดไป

นี่อดมือกินมือ อดบ้างอิมบ้างเพื่อค้นหาหัวใจของตน แล้วอย่างนั้นนะภาวนา ดี ครูบาอาจารย์เราท่านแสวงหาสิ่งนั้นนะ ท่านถึงไม่ทุกข์ไม่ยากเรื่องโลก เรื่องปัจจัย เครื่องอาศัย เรื่องทรัพย์สินสมบัติที่เราปฏิบัติกันเพื่อให้มันสมบูรณ์พูนสุข

นี่พูดถึงว่า “เพียงแค่นี้ก็สร้างโอกาส”

นี่มันเป็นปัญหาสังคม ปัญหาสังคมเป็นปัญหาสังคมนะ ปัญหาโลกๆ ถ้าเราเอามา พัวพันกันมันก็เลย...

สิ่งที่ว่าเวลาพระเราเวลาปฏิบัติก็ปฏิบัติเพื่อสิ้นสุดแห่งทุกข์ ปฏิบัติเพื่อสัจธรรมๆ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา สัจธรรม สัจธรรมคือพระธรรม องค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ธรรมนี้เป็นธรรมเหนือโลก มันมีคุณค่ามหาศาล มีคุณค่าจนประเมินค่าไม่ได้

แต่สิ่งที่เราทำกันอยู่นี้มันประเมินได้ มันเป็นเรื่องของโลก มันเป็นเรื่องที่คำนวณได้ว่ามีมากมีน้อย คำนวณได้ คำนวณได้มันก็เป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ เรื่องโลกๆ แล้วเราก็คำนวณกัน เอาสิ่งนั้นมาเป็นเหตุ แล้วเราก็ก็นำไปปฏิบัติเพื่อมัน ปฏิบัติเพื่อมัน ปฏิบัติเพื่อโลก

นี่ไง เวลาหลวงตาท่านพูด ธรรมเหนือโลก โลกไม่ใช่ธรรม ธรรมไม่ใช่โลก

ถ้าโลกไม่ใช่ธรรม เวลาเราปฏิบัติ ศีล สมาธิ ปัญญา ไปชำระล้าง ไปฆ่ากิเลส กิเลสคือทิวฏฐิมาณะความเห็นผิดของตน ถ้าความเห็นผิดอันนั้น นั่นคือผลของการปฏิบัติ

แต่ไอ้เรื่องที่ว่าผลจากข้างนอกนี่มันเป็นปัญหาสังคม ปัญหาสังคมก็ต้องแก้ด้วยปัญหาสังคม ปัญหาสังคมของเรา สิ่งที่เป็นสังคมของเรา

เวลาทางโลกเขาระดับของท่าน ทำทานแล้วมีบุญกุศล ทำทานแล้วประสบความสำเร็จ นั่นก็เป็นบุญของเขา นั่นก็เป็นอำนาจวาสนาของเขา เขาทำอย่างนั้นเป็นเรื่องของเขา แต่ถ้าเป็นพวกที่เขาพาไปเพื่อผลประโยชน์ของเขา เขาก็พยายามสร้าง กวนน้ำให้ขุ่นไว้ทุกคนไม่เห็นความเป็นจริง แล้วมันก็จะมิได้มีเสียในนั้นนะ

ฉะนั้น เราไม่ไปแบบนั้น เราต้องการทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ถ้าด้วยความบริสุทธิ์ใจของเรา เห็นไหม เวลาเป็นเรื่องโลก หน้าที่การงานก็เป็นเรื่องหนึ่ง เวลาเราทำหน้าที่การงานก็เป็นหน้าที่การงานของเรา ทำหน้าที่การงานแล้ว เราเสร็จจากงานแล้วเราจะประพฤติปฏิบัติ เราก็ค่อยมาประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติได้มันก็เป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติไม่ได้มันก็เป็นการบรรเทาทุกข์

โลกนี้ปฏิบัติเพื่อแค่บรรเทาทุกข์ๆ บรรเทาให้มันเบาบางเท่านั้นนะ บรรเทาทุกข์ๆ แต่ถ้าเป็นจริงๆ อริยสัจไม่ใช่เป็นอย่างนี้

อริยสัจเวลาเป็นขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา มันเกิดที่ไหน มันเกิดที่ใจ เวลาสมาธิมันเกิดที่ใจ ใจมีคุณค่าขนาดไหน ใจมีคุณค่ามาก ขนาดเขาทิ้งทางโลกเลย เขาจะไปปฏิบัติโดยตรง เอาจริงเอาจังขึ้นมา

เวลาเอาจริงเอาจัง เวลากิเลสมันหลอกนะ ไม่ประสบความสำเร็จมันก็อยากจะออกไปอยู่กับโลกอย่างนั้นนะ ฉะนั้น เวลาพระที่มาบวชแล้วพยายามชวนชวายเป็นประเพณีปฏิบัติตั้งใจจะถึงสิ้นสุดแห่งทุกข์ แล้วไปไม่ไหวเขาก็กลับไปเป็นฆราวาสอีก นี่พูดถึงว่าเวลาล้มลุกคลุกคลาน

ที่นี้ผลของการปฏิบัติ ผลของการปฏิบัติมันปฏิบัติแบบนี้ เราถึงแบบว่า สิ่งที่ว่าเขาพูดมันเป็นเรื่องโลก เราพูดให้มันเห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสังคม สิ่งที่เป็นปัญหาทางโลกเป็นเรื่องหนึ่ง แต่เวลาปฏิบัติธรรม เวลาพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ สังฆธรรม สังฆธรรมมันเหนือโลก เหนือโลกมันแก้กิเลส

แก้กิเลสไม่ใช่เรื่องเงิน เรื่องทอง เรื่องหน้าที่การงาน ใ้มันนี้เป็นปัญหาชีวิต มันต้องไปถามพวกตอบปัญหาชีวิต

แต่ถ้ามันเป็นเรื่องเวรเรื่องกรรมนะ เรื่องเวรเรื่องกรรมเขาวางได้ เขาวางได้นะ เวลาเราทุกข์เรายากเราก็อทุกข์ยาก ทำไมชีวิตเราทุกข์ยากขนาดนี้ ถ้าชีวิตเราทุกข์ยากแล้วเขาพยายามจะเกิดขันติธรรม อดทน สร้างแต่คุณงามความดี สร้างคุณงามความดี

ถ้าคนสร้างคุณงามความดีแล้ว กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรม คนที่เป็นคนดีแล้วทำสิ่งใดแล้วขาดตกบกพร่องหรือขาดแคลน จะมีคนเห็นใจ แล้วคนอยากช่วยเหลือ นี่กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรม

แต่ถ้าเราปฏิบัติไปแล้ว เราทำหน้าที่การงานของเราแล้วขาดตกบกพร่อง แล้วเราไปทางโลกๆ นะ มันก็เป็นปัญหาสังคมที่โลกมีอยู่เยอะแยะไปหมดแล้ว โลกเป็นอย่างนี้กันทั้งนั้น

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ความดีงามเขาทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของเขา คนจะช่วยเหลือ นี่เรื่องของบุญ ถ้าเรื่องของบุญ ล้มลุกคลุกคลานแล้วมีคนอุ้มชู ล้มลุกคลุกคลานแล้วมีคนช่วยเหลือเจือจาน นั่นเป็นเรื่องของบุญกุศล

แต่เรื่องการปฏิบัติๆ มันเป็นสัจจะเป็นความจริงในใจของเรา ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงของเรา ให้แยกออก เราจะแยกออกให้ว่าโลกกับธรรมๆ

นี่ปัญหาโลกๆ ทั้งนั้น ปัญหาโลกๆ ไม่เอา มันจะยึดเยื้อ แล้วเขียนมา ๓ หน้า ๔ หน้า เขียนมา ๓ หน้า ๔ หน้าเลยกลายเป็นปัญหาสังคมไปเลย วัดไม่ใช่ตอบปัญหาชาวบ้าน

วัดเวลาจะตอบปัญหา ปัญหาในการปฏิบัติ ใครมีศรัทธาความเชื่อแล้วยังลังเลสงสัย อยู่ จะตอกย้ำว่ามันเป็นสัจจะเป็นความจริง การปฏิบัตินี้มีผล ถ้าไม่มีผล ศาสนานี้เกิดมาได้ อย่างไร

ศาสนานี้เกิดมาได้เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะเวลาฟังธรรม ชัมมจักขุ ขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีดวงตาเห็นธรรม นี่หลักมันอยู่ที่นี้

ไอนั้นระดับของท่าน ระดับของโลก ระดับของโลกให้อยู่ระดับของโลก เห็นไหม เวลาไปวัดไปวาทะปฏิบัติ อยากรู้ปฏิบัติ อยากรู้ปฏิบัติ แล้วเวลาตอบปัญหาก็คือปัญหาทางโลกเอา มาทับถม เวลาทับถมขึ้นมามันก็ช่วยเหลือเจือจานเรื่องโลก ถ้าช่วยเหลือเจือจานเรื่องโลกนะ

วางสิ่งนั้นให้หมดแล้วมาอยู่วัด วัดมีข้าวเลี้ยง มาอยู่วัดรับรองได้ชีวิตนี้อยู่ได้สบาย เลย ถ้าปัญหาชีวิต ปัญหาชีวิตมันมีแค่นี้ ฉะนั้น สิ่งนั้นให้มันจบสิ้นกันไป ถ้ามันจบสิ้นกันไป แล้ว ถ้าเป็นธรรมะ ตอบ ถ้าเป็นปัญหาชีวิต ปัญหาเรื่องสังคม ไม่ตอบ จบ

ถาม : เรื่อง “น้อมกราบเรียนถามเรื่องสลากกินแบ่งรัฐบาลเจ้าคะ”

น้อมกราบพ่อแม่ครูจารย์เป็นที่เคารพอย่างสูง ลูกเป็นศิษย์เริ่มปฏิบัติใหม่ ฐานะทาง บ้านก็เป็นคนชั้นรากหญ้า คือทุกวันนี้ลูกพยายามรักษาศีล ๕ อยู่เจ้าคะ แต่ลูกซื้อสลากกิน แบ่งรัฐบาลมันผิดศีลข้อ ๕ ไหมเจ้าคะ

แล้วเมื่อวันที่ ๑ ลูกบังเอิญถูกลูกเลขท้ายสองตัวและสามตัวได้เงินมาจำนวนหนึ่ง ลูกตั้งใจว่าจะนำเงินไปร่วมบุญกฐินตามวัดต่างๆ ทั้งหมด แต่มีคนบอกว่าจะบุญได้น้อยเพราะ เป็นเงินที่ได้มาด้วยความไม่บริสุทธิ์ คือเป็นเงินที่ได้มาจากการเล่นหวย แต่ลูกจะทำเจ้าคะ

ลูกจึงอยากขอความเมตตาจากพ่อแม่ครูจารย์ช่วยแก้ข้อสงสัยที่คะ สรุปซื้อสลากกิน แบ่งรัฐบาลผิดศีลหรือเปล่าเจ้าคะ ถ้าผิด ลูกก็จะเลิก

ตอบ : ผิด มันผิดตั้งแต่ต้นอยู่แล้ว มาถามอะไร เพราะอะไรรู้ไหม เพราะนี่มันปลายเหตุ

เวลาต้นเหตุขึ้นมา เวลาต้นเหตุ ครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่าน ไม่ทำเรื่องนี้ แล้วถ้าครูบาอาจารย์ของเรา ท่านก็ไม่ทำเรื่องนี้ แล้วเวลาครูบาอาจารย์ของ

เราท่านประพฤติปฏิบัติไปมันจรตนิสัยของคน บางคนไปเห็นเลขชัดๆ เห็นต่างๆ เขาไม่พูด เขาเก็บไว้ในใจทั้งนั้นนะ

เวลาเห็น เวลาปฏิบัติรู้เห็นสิ่งใด รู้เห็นสิ่งใดมันก็เป็นอำนาจวาสนาของคนใช้ใหม่ รู้เห็นสิ่งใดก็คือการรู้เห็น รู้เห็นแล้วมันจะมีได้มีเสีย ถ้ามีได้มีเสียแล้วมันไม่เป็นผลดีใดๆ ทั้งสิ้น

ในการประพฤติปฏิบัติธรรมไม่มีได้มีเสียนะ ไม่มีได้มีเสียกับโลก มีแต่เราเท่านั้น มีแต่เราเท่านั้นจะละจะถอดจะถอนในใจของเราเท่านั้น

เวลาเริ่มต้นตั้งแต่ผู้ที่เขารู้เขาเห็นนะ ถ้าเป็นผู้ที่มีสติปัญญาเขาก็เก็บไว้ในใจของเขา เขาไม่พูดหรอก มันมีกรรมไง มีได้มีเสียมันมีแพ้มีชนะ ถ้ามีแพ้มีชนะขึ้นไปแล้วมันกระทบกระเทือนไปทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านจะสั่งไว้เลย ให้อธิษฐาน เห็นนุ่นเห็นนี่ท่านไม่ให้เห็นหรือ ถ้ามันเห็น มันเห็นโดยวาสนาของคน ถ้าเห็นก็เก็บไว้ภายใน คือคนที่มันมีสติมีปัญญาเห็นแล้วมันไม่เดือดร้อนใจ

ไม่เหมือนเราไอ้ชู้ครอก มีเงินบาทหนึ่งอยากจะโชว์ ให้อีกพวกชู้ครอกมีเงินไม่ได้นะ มีเงินนี้รอดทันที ใอันนี้ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติไปรู้เห็นอะไรหน่อยอยากอวดๆ

เวลาครูบาอาจารย์เราท่านไม่ใช่ชู้ครอก ท่านปฏิบัติท่านรู้ท่านเห็นของท่าน เห็นก็คือเห็น เห็นก็เก็บไว้ในใจ ท่านไม่พูดไม่ใดๆ ทั้งสิ้น เห็นก็คือเห็น เห็นแล้วก็แล้วกันไป แต่มันจริงไม่จริง จริงไม่จริงหมายถึงว่ามันถูกหรือไม่ถูกนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

แม้แต่ผู้ที่เขารู้เขาเห็นจริงเขายังไม่พูดเลย ที่นี้สิ่งที่พูดออกมาแล้ว เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาพูดไปแล้ว เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นกรรมฐานนะ ท่านบอกว่า ใครภาวนาเป็นแล้วห้ามคุยกัน

เวลาคุยกัน เราภาวนา เวลาภาวนาแล้วจิตมันสงบ อวดๆ คุยไม้กัน พอคุยไม้ไปแล้ว พอเสร็จ พอจะกลับมาภาวนามันจะเกิดนิรวณณ์ เพราะคำพูดทุกคำเราเป็นคนพูด แล้วพอมานปฏิบัติมันจริงหรือไม่จริง ถ้าจริงไม่จริง ไอ้ที่พูดไปมันเป็นสมาธิหรือไม่เป็นสมาธิ แล้วพูดออกไปมันเป็นอาบัติหรือไม่เป็นอาบัติ อยู่! เดี่ยวเถอะ มีปัญหาหากไปหมด

เราพูดอะไรออกไปก็แล้วแต่ เราเป็นคนพูดเอง เราเป็นคนพูดเองนะ กิเลสมันจะเอาอันนั้นแหละมาเป็นเหยื่อ แล้วมันก็กระทุ้งใจ ใอันนี้ ใอันนี้ ใอันนี้ ใอันนั้นนะ เตี้ยวกี่ป่วน นี่ไง ครูบาอาจารย์ท่านถึงไม่ให้พูด ส่วนใหญ่แล้วไม่ให้พูด

จะให้พูดต่ออาจารย์เท่านั้น จะให้พูดต่ออาจารย์ของตน เวลาปฏิบัติขึ้นไป คูสิ หลวงปู่มั่น เวลาลูกศิษย์ลูกหาปฏิบัติ “จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร” ท่านจีเลยนะ “จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร” จิตดีจิตไม่ดีท่านเช็คหมดนะ แล้วเพื่อประโยชน์

ที่นั่นมันก็เป็นทีวาสนา วาสนา หมายความว่า เวลาผู้ที่มีอำนาจวาสนาเวลาปฏิบัติแล้วมันก็มีหนทางให้เดิน ปฏิบัติแล้วมันก็มีผลมีงานของมันขึ้นมาเป็นชั้นเป็นอันไช้ใหม่

เวลาคนที่ไม่ปฏิบัติ เป็นคนที่ปฏิบัติแต่ไม่มีอำนาจวาสนา แต่เราเกิดมาในชาตินี้เราก็คงอยากจะทำปฏิบัติเพื่อเป็นนิสสัยวาสนาของเราไป เราก็พยายามปฏิบัติวางเป็นพื้นฐานหัวใจเราไป อย่างนี้ท่านไม่ค่อยจี ไม่ค่อยถาม เพราะถามแล้วเขาจะเครียดของเขา

แต่คนที่เขาจะเป็นประโยชน์ท่านจะคอยถาม “จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร” มีแต่ว่าอาจารย์ของตนคอยเช็คคอยดูคอยแล

แต่ถ้าผู้ที่เขาปฏิบัติถ้าเขาได้เห็นสิ่งใด สิ่งใดที่ไม่เป็นประโยชน์ อาจารย์จะคอยกระหนาบเลย นี่ความดูประจำข้างๆ ในการปฏิบัติมันมีความดูประจำข้างรักษาข้างนั้น ข้างที่มันตกมัน

หัวใจเรามันเปรียบเหมือนข้างที่ตกมันมันฟาดวงฟาดงา มันทำแต่ความพอใจของมัน ไม่มีใครเอามันไว้ในอำนาจได้ ความดูประจำข้างก็คอยแนะคอยบอก คอยลงปฏิภาณ ใเราไม่รู้เรื่อง เราก็อาศัยความดูข้างช่วยดูแล นี่ครูบาอาจารย์ของเรา

นี่เขาถามว่า การซื้อหอยมันผิดไหม

ผิด คนที่เขาได้เห็นจริงเขายังไม่พูดเลย ไม่พูดหรอก ใที่เขาให้ๆ กันนั้นนะมันถูกเท่าไร มันผิดเท่าไร แล้วมันเป็นอะไร มันก็เป็นหาซื้อเสียง หาเงินหาทองทั้งนั้นนะ แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราท่านไม่ทำอย่างนี้ ไม่ทำแบบนี้

จะนั้น ซื้อหอยรัฐบาลผิดหรือไม่

ผิด

ฉะนั้น เขาบอกว่าเขาเป็นคนรอกหญ้า เขาก็ซื้อหอยรัฐบาล แล้วบังเอิญมันถูก พอถูกแล้วจะเอาเงินไปทำบุญ เขาบอกว่าเงินมันไม่บริสุทธิ์ แล้วทำอย่างไร

สิ่งที่เขาไปวัดไปวา คนที่มีอำนาจวาสนาเขาก็ทำบุญกุศลของเขา คนที่เขา มีสติปัญญาของเขา เขาไปวัดไปวา เก็บขยะ เขาทำสิ่งใดนั้นก็บุญของเขา บุญมันเป็นที่ หลากหลายนัก การทำคุณงามความดีเป็นที่หมดเลย

อย่างเช่นตอนนี้จิตอาสาๆ จิตอาสา คนที่จิตใจเป็นบุญ จิตใจที่เขาขันอาสา ถ้ามีแต่ จิตอาสา มีแต่คนมีน้ำใจต่อกัน มันสังคมรื่นเริงทั้งนั้นนะ

ที่มันมีปัญหาเพราะอะไรล่ะ เพราะต่างคนต่างทิฐิมานะ ต่างคนต่างแย่งชิงกัน ปาดหน้าๆ มีแต่เรื่องกันตลอด ถ้ามันจิตอาสาละ เชิญ บริการต่างหาก เปิดทางโล่งให้เลย เชิญๆ

นี่ก็เหมือนกัน จะบอกว่า ถ้าเราเป็นคนรอกหญ้า เราเป็นคนรอกหญ้า เรามีน้ำใจเรา ทำอะไรก็ได้ที่เป็นบุญกุศล ไม่ใช่ต้องมีเงินถวายเงินเท่านั้นถึงจะเป็นบุญ

โอ้ย! ถ้าเงินถวายเป็นบุญเท่านั้น ตอนนี้มีปัญหาละ เครื่องยนต์กลไกชำรุดหมด ไฟฟ้าดับหมด มีแต่เงินเต็มไปหมดเลย จะให้มันกินกระดาศ ให้มันกินกระดาศกัน

เงินมันกินไม่ได้ สิ่งนี้บุญมันจากกำลังของเรา จากสติปัญญาของเรา จากน้ำใจของเรา นี่มันก็เป็นบุญทั้งนั้น นี่พูดถึงว่าถ้าจะเป็นบุญนะ

ที่นี้บอกว่าเป็นคนรอกหญ้า เห็นเขาทำบุญกันก็อยาก

มีคนคิดอย่างนี้แหละ เราเป็นคนอึดคัดขัดสน เวลาเห็นเขาทำบุญกันเราก็อยากจะทำ เหมือนเขา แต่เราไม่มีโอกาสมาน้อยเนื้อต่ำใจใจ ก็อยากจะทำแบบนั้น

แต่ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา การนั่งภาวนาถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้บุญมากที่สุด นั่งภาวนาหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโอ นี่บุญที่สุด บุญเพราะอะไร

บุญเพราะว่า ถ้าจิตมันสงบมันมีสติมันมีปัญญา ปัญญามันส่องใส มันคิดมันรู้มันแจ้ง
หมดเลย ไอ้ที่จะไปถามปัญหาคนนั้น ไปถามปัญหาคนนี้ ไม่ต้องถามเลย **ปัจจัยตั้ง สันทิกฎ
โก ฐขึ้นมาจากภายในเลย พุทธะ พุทธะเกิดจากภายในเลย**

อันนี้พูดถึงว่า ถ้าจะทำบุญไม่ใช่ทำบุญเฉพาะได้เงิน ทำบุญนั่งลง หลับตา หายใจเข้า
นึกพุท หายใจออกนึกโธ ถ้าจิตมันสงบระงับขึ้นมาจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานกลางหัวใจเลย

แล้วถ้าคนที่ทำความสงบของใจได้เป็นสัมมาทิฏฐิแล้วนะ จะลงจะเชื่อมันในพระพุท
พระธรรม พระสงฆ์เต็มหัวใจเลย เพราะสิ่งที่มันมีค่าที่สุดมันอยู่ตรงนี้ ไม่ใช่สิ่งที่มีค่าที่สุดมัน
อยู่ข้างนอก นี่ไปแสวงหาข้างนอกไป

จะนั่น สิ่งที่ว่า พอบอกว่าสิ่งที่เขาเป็นรากหญ้าชื่อสลากกินแบ่งผิดใหม่

ผิด

แต่ชื่อแล้วถ้ามันถูกรางวัลขึ้นมาหนูอยากทำบุญ

ถ้าหนูอยากทำบุญ เราจะบอกเลย โอ้ย! มาเลยๆ มาทำที่นี่...ไม่ใช่

เราอยากจะทำบุญเพราะอะไร เพราะว่ามันเป็นจิตใต้สำนึก จิตใต้สำนึกที่คนเขา
อยากได้บุญกุศล ถ้าอยากได้บุญกุศล เราก็อำนาจของเรา

แต่ถ้าพอจะทำของเรา เพื่อนฝูงเขาบอกว่าทำแล้วได้บุญน้อย

ได้บุญน้อยหรือได้บุญมากมันอยู่ที่เจตนา อยู่ที่ความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา

ไปอ้างที่ว่าชื่อหอยรัฐบาลผิดใหม่

ผิด ผิดเพราะอะไร ผิดเพราะเป็นการพนันขั้นต่อ สิ่งที่มีการพนันขั้นต่อ สิ่งี่เรื่องเป็น
นักเลงการพนัน เรื่องต่างๆ เป็นอบายภูมิทั้งนั้นนะ อบายภูมิทำให้เราลงไปสู่อบายมุข
อบายมุข อบายภูมิ มันไปหนุนทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นศีลเป็นธรรมเขาไม่ทำ ถ้าไม่ทำแล้วชีวิตมันจิตซิด ชีวิตมันไม่ตื่นเต้น ชีวิต
มันไม่มีสิ่งใดเป็นเป้าหมาย

เป้าหมายของเราก็คือความสงบของใจนี่ไง เป้าหมายของเราก็คือชีวิตที่ดีงามนี่ไง เป้าหมายของเราก็คือสิ่งที่มีคุณธรรมในหัวใจนี่ไง ถ้ามันมีคุณธรรมในหัวใจอันนี้ของจริง ถ้าของจริงขึ้นมา ความเป็นจริงอย่างนี้ ผู้มีศีลมีธรรมในใจ ถ้าผู้มีศีลมีธรรมในใจ

เพราะเราเป็นคนรากหญ้ามันไม่มีโอกาสอย่างนั้น

คนรากหญ้าทำอะไรก็ได้ ในวัดในวาหรือในบ้าน คูสิ คนจากทางอีสานเขาปลูกต้นไม้ริมทาง เขาไปวัดที่ไหนเขาปลูกต้นไม้ริมทางตลอดของเขาเลย จนสังคมต้องยอมรับเขา

มีหลายคนมากนะที่แบบเขาพยายามปลูกต้นไม้ ที่ดูแลป่าชุมชน ป่าชุมชนนั้นให้เป็น ที่เก็บอาหาร ให้เป็นซูเปอร์มาร์เก็ตของหมู่บ้าน ไอ้คนหมู่บ้านที่มันมีทิวภูมิมานะว่ามันเป็น ยอดคนมันยังต้องไปเก็บเห็ดกินที่ของเขา นั่นคนอย่างนั้นนะ

นี่ไง ถ้าเป็นคนรากหญ้าๆ ทำคุณงามความดีได้ทั้งนั้นนะถ้าหัวใจเราเป็นธรรมนะ

ไอ้ที่พอบอกว่าเราเป็นคนรากหญ้า เราไม่มีเงินจำนวนมากๆ ไปเทียบเคียงกับเขา

แล้วเราทำไมต้องไปเทียบเคียงกับเขาล่ะ เราเป็นคนรากหญ้าเราก็เป็นคน ศาสนา พุทธสอนเรื่องหัวใจของมนุษย์นะ รื้อสัตว์ขันธ์สัตว์นะ รื้อสัตว์ขันธ์สัตว์ก็รื้อหัวใจของคน คนมีค่าเท่ากัน คนเท่าคน นั่งสมาธิด้วยกันทุกคน ใครจิตลงสมาธิบ้าง จิตใครมีคุณภาพบ้าง เขาวัดกันตรงนั้น เขาไม่ได้วัดเราเป็นรากหญ้าหรือเราอยู่บนยอดหญ้า

เราเป็นรากหญ้าเราก็เป็นรากหญ้าของเรา แต่พูดถึงว่าสิ่งที่เล่นการพนันผิดแน่นอน ที่นี้พอได้เงินมา เงินที่มันผิดมา เงินที่มันผิดมาจะทำบุญ

จะทำบุญมันก็เป็นสิทธิ์ของเรา ถ้าเขาบอกว่ามันได้บุญมากได้บุญน้อย นั้นมันปากเขา ไอ้ที่มันเงินของเรา นี่เงินของเรา เงินได้มาถูกได้มาผิดนั่นอีกเรื่องหนึ่งนะ มันผิดมันได้มาด้วยการพนันขั้นต่อ ว่าอย่างนั้นเลย แต่เงินได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรง หรือถ้ามันจะเป็นบุญขึ้นมา ไม่ต้องเงินก็ได้ เห็นเขาทำบุญ อนุโมทนากับเขาก็ได้

บุญนี้เกิดได้มากมายเลยถ้าคนมีสติปัญญา ไม่ต้องเอาจำนวนตัวเลข ไม่ต้องเอาจำนวนเงินมาวัดกัน วัดกันตรงค่าของน้ำใจ ค่าของน้ำใจมันมากขึ้น แล้วค่าของน้ำใจมันมีปัญญาขึ้นมาแล้วนะ มันไม่มีนิเวศน์ใจ มันไม่มีอะไรตกค้างในใจใจ นั่งสมาธิมันก็ทำง่าย ทำอะไรมันก็ทำได้

ลองมันมีอะไรตกค้างในใจสิ ทำอะไรมันทำไมไม่ได้หรอก นั่งอยู่นี่ โอ้โฮ! ใจนี้ลึกลงเป็นไฟเลย ข้างนอกนี่สงบ ข้างในเดือดพล่านเชียว นี่กรรมมันเป็นอย่างนั้นนะ

ไอ้ของเราให้ข้างในมันสงบ ให้ข้างในสงบแล้ว ศีล สมาธิ ปัญญา มีสมาธิเดี่ยวเกิดปัญญา แล้วปัญญาเกิดขึ้นมาๆ มันจะเห็นค่าตรงนี้ไง แล้วมีค่าอย่างนี้

เขายกว่าเขาเป็นคนรอกหญ้า แต่เขาซื้อหอยรัฐบาล

ไอ้ที่ซื้อหอยรัฐบาล เก็บเงินไว้ทำประโยชน์กับเราดีกว่า เพราะเราเป็นคนรอกหญ้า เราเป็นคนรอกหญ้าเราต้องรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ สิ่งใดที่ประหยัดได้ หอยใบหนึ่ง ๘๐ บาท มันก็ซื้อเข้ามา ซื้อผงซักฟอก ซื้อสิ่งใดไว้ใช้ในบ้านเราได้เลยอะแยะเลย แล้วทำไมต้องไปซื้อหอยรัฐบาล ทำไมต้องไปซื้อหอย ซื้อไปทำไม เสียงโชคไปทำไม

ไม่ต้องไปเสี่ยงโชคจากชะตาชีวิตเราเลย ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำของเราจริงจังขึ้นมาเลย

แล้วที่ว่าทำบุญๆ นั้นพูดเป็นการต่อเนื่อง ไม่ได้เห็นแก่ความอยากได้ แต่มันเป็นข้อขึ้นมาว่า เราจะทำบุญแต่มีคนบอกว่าได้บุญน้อย

เวลาซื้อหอยมันก็เป็นความผิด เวลาได้มาแล้วเป็นลาภไปแล้วก็เก็บไว้ใช้ ถ้าจะทำบุญทำอย่างอื่นก็ได้ ทำอะไรก็ได้ บุญคือทำความดี บุญคือกุศล กุศลคือการทำคุณงามความดี เราทำคุณงามความดีเรื่องอะไรก็ได้

ไม่จำเป็นว่าเราซื้อหอยมาทั้งชาติไม่เคยถูกเลย ถูกขึ้นมาทีหนึ่งจะทำบุญ แล้วทำบุญคนก็บอกว่าได้บุญน้อยอีกต่างหากนะ อู้ฮู! เสียใจน่าดูเลย

มันทำได้ตั้งแต่มีลมหายใจ จนกว่าลมหายใจมันจะหมดไปมันถึงทำบุญไม่ได้ แล้วไอ้เงินที่ถูกหอยมามันก็แล้วแต่สติปัญญาของคนจะทำประโยชน์ ถ้าทำประโยชน์กับชีวิตของเราเท่านั้นนะ ถ้าทำนะ

เขายกว่ามีคนบอกว่าถ้าทำบุญแล้วจะได้บุญน้อย เพราะเงินที่ได้มามันไม่บริสุทธิ์ คือเป็นเงินได้จากการเล่นหอย แต่ลูกก็จะทำอะ เขาว่าอย่างนั้นนะ

จะทำก็ทำ มันเป็นสิทธิ์ของเรา ถ้าสิทธิ์ของเรา เราก็ทำของเรา เพียงแต่ว่าเป็น คำถามมาใช่ไหม คำถามมา เราก็ตอบ เพราะคำถามถามมาเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นเลย

ไอนี้เหมือนกัน ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเขาบอกว่า อยากถามให้ช่วยแก้ข้อสงสัยว่า สรูปการ ชื่อหวยรัฐบาลผิดหรือไม่ผิด

ผิด เล่นการพนันผิดทั้งนั้นนะ เล่นการพนันขั้นต่อมันเป็นทางออก ทางที่จะให้เราไปเรื่อย แต่ถ้าเราไม่ทำ ไม่เล่นการพนัน ไม่ใช่ชนักพนันใดๆ ทั้งสิ้น มันจะรากหญ้าหรือมันจะมี โอกาสขนาดไหน ทำแต่ความดี

ความดีคือศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ คือมีศีลมีธรรม ทำของเรา แล้วใครจะว่าไง ใครจะว่าไม่ฉลาด ชีวิตจิตชีวิต นั้นมันปากสกรปรก แต่เราเป็นชาวพุทธ เราเกิดมา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเชื่อในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นถึงกษัตริย์ ทั้งราชวังมาเลย มาอยู่โคนไม้ มาใช้ ชีวิตแบบวณิกเพราะยังไม่มีศาสนา ชีวิตที่ไม่มีใครสนใจ

จากชีวิตหนึ่งที่ตั้งใจได้เลย เป็นกษัตริย์นี้ตั้งใจได้ทุกอย่างเลย สละทิ้งเลย ออกมาเป็น วณิก ออกมาเป็นนักบวช แล้วออกมาประพฤติปฏิบัติ นี่เอาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าเป็นตัวอย่าง แล้วไม่ต้องไปแยแสกับอะไรเลย ไม่ต้องไปแยแสว่าคนนั้นว่าคนนี้ว่าเลย คน ว่าก็ปากของเขา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ มีศีล ๕ เรา เป็นคฤหัสถ์ เราเป็นชาวพุทธ เราจะทำคุณงามความดีของเราๆ ทำคุณงามความดีตรงไหน ทำคุณงามความดี

ที่เกิดมานี้เป็นรากหญ้า เกิดมารากหญ้าเพราะอะไร เพราะเราทำมาอย่างนี้ เรามี वासนาแค่นี้ เกิดมาแล้วเราไม่น้อยเนื้อต่ำใจว่าเราเกิดมาเป็นอย่างนี้ เราเกิดมาอย่างนี้เพราะ มันมีเหตุแค่นี้ เราสร้างเหตุมาได้แค่นี้ มันเกิดมาได้แค่นี้ก็เป็นบุญกุศลของเราได้แค่นี้ สิ่งที่คุณ ที่เขามีมากกว่าเราอย่างนี้เพราะเขาสร้างเหตุเขามาดีกว่าเรา

ถ้าสร้างเหตุ เหตุคืออะไร เหตุก็ทำคุณงามความดีนี้ไง ถ้าเรามีเหตุที่ดีแล้ว ผล มันต้องให้ดีแน่นอน สุขโตๆ ถ้าวันนี้มันดี พรุ่งนี้มันก็ดี

วันนี้เงินเต็มกระเป๋าเลย พรุ่งนี้ก็สบาย วันนี้มีแต่หนี้ พรุ่งนี้เขามาทูปหน้าประตูบ้าน
เลย

ถ้าเหตุมันดี ๆ เราสร้างแต่เหตุที่มันดี ถ้าเหตุที่มันดี ในปัจจุบันนี้สร้างแต่เหตุที่มันดี
นี่เกิดมาเป็นรากหญ้า รากหญ้าเราก็สร้างคุณงามความดีของเราที่ระดับของรากหญ้า

แล้วถ้ารากหญ้าขึ้นมา รากหญ้า ดุสิต บิลล์ เกตส์กับซัคเคอร์เบิร์ก เขาเรียนอยู่นะ เขา
ทำงานมาจนเขาเป็นเศรษฐีโลก นั่นคือรากหญ้า รากหญ้าหมายความว่าเขายังไม่มีงานทำ
เลย แต่เขาคิดเทคโนโลยีของเขาได้แล้วเขาก็ทำของเขา กู้หนี้ยืมสินทำงานจนเป็นเศรษฐีโลก
นั่นก็รากหญ้า จากรากหญ้าก็เป็นเศรษฐีโลก

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรารากหญ้า รากหญ้าเราก็ทำของเรา เราจะไปตื่นต้นอะไร

ไอนี้ไม่อย่างนั้นนะ กิเลสมันคอยพลิกคอยแพลงใจ เราเป็นคนรากหญ้า เราเป็นคน
ทุกข์คนจน เขาคอนรวย ซื่อหวย ถูกหวย

เขาเรียกว่าสามล้อถูกหวย สามล้อถูกหวยพอถูกหวยแล้วนะ ใช้เงินจนหมดแล้วก็
กลับไปถีบสามล้อใหม่ แต่คนถ้าสามล้อมันเปลี่ยนแปลงนะ จากสามล้อมันมีตุ๊กตุ๊ก จากตุ๊กตุ๊ก
มาเป็นแท็กซี่ จากแท็กซี่มันมีอูเบอร์ มันทำบริษัทของมัน จากสามล้อมันเป็นเศรษฐีได้ จาก
สติปัญญา จากการกระทำของเขา

ไอนี้สามล้อถูกหวย ถูกหวยแล้วก็ฟุ่มเฟือย แล้วก็กลับไปถีบสามล้อใหม่ แต่ถ้าของ
เราๆ เรารากหญ้าเราก็ทำหน้าที่ที่การงานของเรา คน เราเห็นความสำคัญของคนมากกว่า เรา
ไม่เห็นความสำคัญของสิ่งทางโลก

โลกมันจะไปตามนั้นนะ แล้วเขาเขียนมาถาม เขียนมาถามแล้วก็จบ นี่พูดถึงว่า เวลา
บอกว่าซื่อหวยผิดใหม่ ผิด แต่หนูถูกรางวัล หลวงพ่อสนใจใหม่

เราคิดว่าเขาเขียนมาอย่างนี้ไง เขียนมาเพื่อแบบว่ามันย้อนแย้งกัน ย้อนแย้งกันว่า
ซื่อหวยผิดใหม่ ถ้าบอกว่าผิด หนูถูกรางวัลนะ หนูอยากทำบุญ หลวงพ่ออยากได้ตั้งค์ใหม่
มันย้อนแย้งกันไง คำถามดูๆ แล้วมันย้อนแย้งกัน

ซื่อหวยผิดใหม่...ผิด

แล้วถูกรางวัลให้หลวงพ่ ออยากได้ไหม...ไม่อยาก

ถ้าบอกว่าผิดก็คือผิดตั้งแต่ต้น แล้วไร้สาระด้วย กว่าจะได้เงินมา กว่าเอาออกเอาใจ
ญาติโยมขึ้นมาเพื่อให้ถวายเงิน ข้อวัตรปฏิบัติเสียหายไปหมดแล้ว

วัดวัดหนึ่งควรจะเป็นที่ฝึกหัดเป็นชัชฎุมิให้กับบุรุษอาชาไนย ผู้ที่เป็นอาชาไนยเขา
จะประพฤติปฏิบัติเพื่อมาฝึกคุณธรรมในใจของเขา นี่สถานที่เพื่อไว้ฝึกหัดบุรุษอาชาไนย แล้ว
ก็ต้องมาเพื่อรอรับบริจาคเพื่อจะได้เอาสิ่งนั้นมาเป็นปัจจัยเพื่อไปฝึกบุรุษอาชาไนย ข้อวัตร
ปฏิบัติล้มเหลว คอยแต่ให้คนเข้ามาวางกล้ำม มันเป็นเรื่องที่ไร้สาระ

จะเห็นว่า ให้หลวงพ่ อเอาไหม

เผาให้หลวงพ่ อดูทีสิ เงินกะกองตรงนั้นแล้วจุดไฟเผาให้ดูที ถ้าเผาได้เราจะบอกว่า
เออ! ใช้ได้

อย่าเอาเรื่องอย่างนี้มาเป็นทางออก ไร้สาระมาก ภาษาเรานะ เรื่องอย่างนี้เรื่องไร้
สาระ

แต่เพราะมันมีปม ว่าซื้อหอยผิดไหม...ผิด

แล้วถูกหอยแล้วจะไปทำบุญได้ไหม...ได้

ไม่ทำก็ได้ เอาไปเล่นการพนันต่อก็ได้ ซื้อหอยแล้วถูก ถูกเสร็จแล้วก็ซื้อหอยอีกสอง
รอบก็ได้ ไม่เห็นเป็นปัญหาเลย เงินของเรา แต่มันเกิดกุศล อกุศล อกุศลคือความมืดบอด
กุศลคือความสว่างไสว คือสติปัญญา

นี่พูดถึงสติปัญญาของคนไง ถ้าอับปัญญามันก็มีมืดบอดเป็นอกุศล ถ้าเป็นกุศลมันก็
เกิดปัญญาส่องใส เกิดความรู้แจ้ง เกิดการดำรงชีวิตที่ดี นี่มันอยู่ที่ปัญญา ปัญญาของคน ถ้า
ปัญญาของคนมันดีขึ้นมันก็ดีขึ้น

เราจะย้อนกลับมา ย้อนกลับมาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้เข้าไปสู่
ใจของคน เราเป็นคนนะ วัตถุข้าวของมันไม่มีชีวิตหรอก เราเป็นคน จะรากหญ้าจะยอดหญ้า
ก็คน เรามองที่คนนะ

ที่นี้ถ้ามองที่คนแล้ว คนมันมีแบบว่าต่ำทรามกับสูงส่ง ต่ำทรามคือว่าพาล เวลาจิตมันพาลวุ่นวายมาก มีแต่ปัญหาไปหมด ถ้าจิตสูงส่ง มนุสสเทโว อย่างนี้สุดยอด ถ้ามันดี มันดีตรงนั้น

มองดูที่คน คนมันมีพาลชนกับบัณฑิต มันก็ยังเป็นไปอีกนะ เวลาว่ามองที่คน คนนี้มีคุณค่ามาก แต่พาลชนนะ มันเบียดเบียนมันทำลายวุ่นวายไปทั้งนั้น สังคมสะท้อนไปหมด แต่ถ้าเป็นบัณฑิตมันจะดี มันจะเป็นประโยชน์

ถ้ามองคนแล้วยังแยกไปตรงนั้น แยกไปที่ว่า กิเลสหนา ปัญญาหายาบ กับจิตผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเป็นอาชาไนยเพื่อจะเอาตัวรอด นี่พูดถึงคน เอวัง